

Ανταγωνιζόμενοι τη Φύση: ο COVID-19 ως ένας καπιταλιστικός ιός Συνέντευξη του Rob Wallace

με τον Ashley Smith^{1,2} 16 Οκτωβρίου 2020

Η πανδημία COVID-19 δεν δείχνει σημάδια υποχώρησης καθώς ο αριθμός των θυμάτων ανεβαίνει ακόμα περισσότερο σ' ολόκληρο τον κόσμο. Ο Ashley Smith από το *Spectre* παίρνει συνέντευξη από τον επιδημιολόγο Rob Wallace σχετικά με τις ρίζες της τωρινής πανδημίας στον παγκόσμιο καπιταλισμό, την πιθανότητα μελλοντικών πανδημιών και τους τύπους οργανωμένης αντίστασης που είναι αναγκαίοι για την αποτροπή τους.

Ο Rob Wallace είναι εξελικτικός επιδημιολόγος στην Agroecology and Rural Economics Research Corps. Είναι συγγραφέας του *Big Farms Make Big Flu* και του *Dead Epidemiologists: On the Origins of COVID-19* που μόλις κυκλοφόρησε. Έχει διατελέσει σύμβουλος για τον Οργανισμό Τροφής και Γεωργίας (Food and Agriculture Organization, FAO) και τα Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Ασθενειών (Centers for Disease Control and Prevention, CDC).

Φυσικά, θα ξεκινήσουμε με τον Τραμπ. Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με την μόλυνσή του από τον ιό; Τι εκθέτει αυτό για τον τρόπο που η κυβέρνησή του και η πολιτική τάξη συνολικά έχει χειριστεί την πανδημία;

Για να είμαι ειλικρινής, τουλάχιστον μέχρι χτες, είχαν την καλή τύχη να μην σκέφτομαι τον Τραμπ. Αυτές την περίοδο αφιερώνω την σκέψη και την προσοχή μου στο ρόλο που μπορώ να έχω στον ακτιβισμό και την έρευνα που θα μας βοηθήσουν να βγούμε από την καταστροφή.

Όσον αφορά την μόλυνση του Τραμπ από τον COVID-19, νομίζω ότι είναι ένα θέαμα και παλατιανή ίντριγκα - εξυπηρετεί ως αποπροσανατολισμός. Το γεγονός ότι μολύνθηκε είναι ταυτόχρονα αποχαυνωτικό, καταπληκτικό και παρ' όλα αυτά εντελώς προβλέψιμο.

Επιστήμονες έχουν προειδοποιήσει για μια πανδημία όπως αυτή τουλάχιστον εδώ και μια δεκαετία. Και κάποιοι ριζοσπάστες έχουν ισχυριστεί ότι τέτοια ξεσπάσματα ασθενειών δεν είναι ένα ατύχημα αλλά το αποτέλεσμα ενός καπιταλιστικού συστήματος που βάζει το κέρδος πάνω από το περιβάλλον, τα ανθρώπινα όντα και τη δημόσια υγεία. Τι ριζοσπαστική ιδέα: ότι τα κοινωνικά συστήματα επιδρούν στις επιδημιολογίες μας!

Αυτό που βλέπουμε υπό τη διακυβέρνηση του Τραμπ είναι η κατάρρευση της αμερικανικού "εξαιρετισμού"³ ακόμα και ως ιδεολογίας. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, οι ΗΠΑ ανέλαβαν τον ρόλο να "τρέχουν" το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα επιβάλλοντας την πολιτική και στρατιωτική δύναμη τους σ' ολόκληρο τον κόσμο ώστε να προστατέψουν τα κέρδη της αστικής τους τάξης και αυτών που ευθυγραμμίζονταν μαζί της.

Ως μέρος της ιμπεριαλιστικής τους εξουσίας, οι ΗΠΑ συνήθιζαν να φροντίζουν τις εξάρσεις ασθενειών. Το CDC ήταν ένας από τους βραχίονες αυτής της λειτουργίας, κυρίως κρατώντας δυνητικές πανδημίες υπό έλεγχο και εκτός των ΗΠΑ.

Το CDC αποκτούσε όλο και περισσότερο επίγνωση ότι ήταν απλά θέμα χρόνου ένας ιός να τρυπούσε την ασπίδα των ΗΠΑ και άρχισε να προειδοποιεί τις κυβερνήσεις σχετικά με τις απειλές. Αλλά ο Τραμπ αγνόησε τα υπομνήματα που είχε στείλει το CDC σε αρκετές από τις κυβερνήσεις που είχαν προηγηθεί.

Πρώτα-πρώτα, ότι ο Τραμπ κατάφερε να κερδίσει την προεδρία είναι το ίδιο ένα σημάδι της αδυναμίας ολόκληρου του πολιτικού κατεστημένου, τόσο του ρεπουμπλικανικού όσο και του δημο-

1 Στμ. Μεταφρασμένο από εδώ: <https://spectrejournal.com/competing-with-nature>.

2 Ο Ashley Smith είναι σοσιαλιστής συγγραφέας και ακτιβιστής που μένει στο Burlington του Vermont. Έχει γράψει σε πολυάριθμες εκδόσεις μεταξύ των οποίων τα *Truthout*, *International Socialist Review*, *Socialist Worker*, *ZNet*, *Jacobin*, *New Politics*, *Harpers*, και πολλές άλλες ακόμα δικτυακές και έντυπες εκδόσεις. Αυτή την περίοδο εργάζεται στη συγγραφή ενός βιβλίου για τις εκδόσεις Haymarket με τον τίτλο *Socialism and Anti-Imperialism*.

3 Στμ. Στο πρωτότυπο: *exceptionalism*.

κρατικού. Δεν μπόρεσαν να τον “φιλτράρουν” και να τον αποβάλλουν, διασφαλίζοντας έτσι την συνεχιζόμενη διαχείριση της αυτοκρατορίας.

Η ευθύνη για την άνοδο του Τραμπ πέφτει ξεκάθαρα στον Δημοκρατικό Κόμμα. Υπό την έλεγχο του Ομπάμα, οι συνθήκες για την τεράστια πλειοψηφία του πληθυσμού επιδεινώθηκαν, ιδιαίτερα σε περιοχές που είχαν εγκαταλειφθεί από καπιταλιστικές επενδύσεις, περιλαμβανομένων των αγροτικών σιτοβολώνων και πρώην βιομηχανοποιημένων περιοχών στα Μεσοδυτικά.

Σ’ αυτές τις περιοχές, ασθένειες παραγόμενες από την απόγνωση και την απελπισία, όπως η εξάρτηση από οπιοειδή, εκτινάχθηκαν. Κοιτάξτε απλά τις κομητείες με υψηλά ποσοστά τέτοιων ασθενειών. Αυτές στράφηκαν από τον Ομπάμα, το 2012, στον Τραμπ το 2016, ιδιαίτερα στις Μεσοδυτικές και Νότιες πολιτείες.

Μεταστράφηκαν ακριβώς επειδή οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές των Δημοκρατικών τις είχαν εγκαταλείψει, αφήνοντάς τες να τα βγάλουν πέρα μόνες τους. Πάρτε για παράδειγμα το Obamacare. Ακόμα κι αν έχεις ασφάλεια από κάποια εταιρεία στην αγορά, εξακολουθείς να αντιμετωπίζεις τεράστια ασφάλιστρα, υψηλή ίδια συμμετοχή και εκπτώσεις/deductibles. Ακόμα χειρότερα, το Obamacare δεν βοηθά καν τα 28 εκατομμύρια των ανθρώπων που εξακολουθούν να είναι ανασφάλιστοι ή τα επιπλέον 44 εκατομμύρια που είναι υποασφαλισμένοι.

Τέτοιες συνθήκες ανεργίας και επιδεινούμενων συνθηκών ζωής καθώς και ο θυμός και η απελπισία, που τις συνοδεύουν, οδηγούν σε κάποιες περιοχές στην επιλογή φασιστικών πολιτικών. Ιδιαίτερα αν οι επιλογές προς τα αριστερά είναι λίγες. Με αυτή την έννοια, ο Τραμπ είναι ένα οξύ σύμπτωμα της πλήρους αποτυχίας του Δημοκρατικού Κόμματος να ικανοποιήσει τις ανάγκες του κόσμου.

Ο Τραμπ εκμεταλλεύτηκε αυτή την κατάσταση και έγραψε στα παλιά του τα παπούτσια κάθε είδους θεσμούς της λειτουργίας της αυτοκρατορίας, συμπεριλαμβανομένου του CDC. Το μετέτρεψε σε μια μονάδα πολιτικής προπαγάνδας σε βαθμό που να μην μπορεί να αντιμετωπίσει καν μια μείζονα έξαρση ασθένειας εντός των ιδίων των συνόρων μας. Οι ΗΠΑ αρχίζουν δείχνουν τα χαρακτηριστικά ενός αποτυχημένου έθνους-κράτους.

Η πανδημία δεν δείχνει σημάδια υποχώρησης. Έχει εξαπλωθεί στο μεγαλύτερο τμήμα του αναπτυσσόμενου καπιταλιστικού κόσμου και κάνει το ίδιο και σε ολόκληρο τον παγκόσμιο Νότο. Το μπορούμε να περιμένουμε στους ερχόμενους μήνες και χρόνια;

Με βάση τα μοντέλα που έχουν γίνει μέχρι τώρα, τα χειρότερα σενάρια προβλέπουν ότι θα μπορούσαμε να είμαστε ακόμα στα μέσα της πανδημίας το 2024. Η πιο αισιόδοξη πρόβλεψη είναι ότι θα έχουμε βγει από αυτήν σε έναν χρόνο. Σε κάθε περίπτωση, είμαστε ακόμα μόνο στην αρχή της κρίσης.

Δεν υπάρχει ηγεσία που να την αντιμετωπίσει πραγματικά, προερχόμενη είτε από τους Ρεπουμπλικάνους είτε από τους Δημοκρατικούς. Οι χειρότεροι, φυσικά, είναι οι Ρεπουμπλικάνοι. Επιδίδονται σε μια βάρβαρη κοινωνική ευγονική.

Δεν δείχνουν σημάδια ηθικής· δείχνουν σημάδια ανηθικότητας, προσποιούμενοι ότι οι υποστηρικτές τους έχουν ανοσία στα αποτελέσματα της ίδιας της πολιτικής τους. Γι’ αυτό δεν αποτελεί έκπληξη ότι ο Τραμπ κόλλησε τον ιό: εξαπλώθηκε σε μεγάλο μέρος του Λευκού Οίκου και τώρα, μέσα από τα προπύργια των υποστηρικτών του, σε ολόκληρη τη χώρα.

Αλλά οι Δημοκρατικοί στις περισσότερες από τις μεγάλες πόλεις και τις “μπλε”⁴ πολιτείες δεν έχουν κάνει κάτι πολύ καλλίτερο. Όλοι επιλέγουν μια νεοφιλελεύθερη πολιτική. Δεν έκαναν αυτό που έκαναν η Κίνα, το Βιετνάμ και η Νέα Ζηλανδία: επιβολή αυστηρής αλλά μικρότερης διάρκειας καραντίνας, διενέργεια μαζικών τεστ, οργάνωση συστημάτων ιχνηλάτησης των κρουσμάτων και παροχή έστω κάποιου είδους μαζικής και καλά οργανωμένης αντίδρασης σε επίπεδο δημόσιας υγείας.

Οι ΗΠΑ, στην καλλίτερη περίπτωση, επιδόθηκαν σε προσωρινές καραντίνες σε μερικά μέρη της χώρας, ακολουθούμενων από ραγδαίο ξανάνοιγμα της οικονομίας και την επιστροφή της ροής των κερδών. Το αποτέλεσμα ήταν ένα σόου τρόμου που υπονόμευσε τις ίδιες τις ελπίδες για οικονομική ανάκαμψη.

⁴ Στμ. “Μπλε” πολιτείες, δηλαδή αυτές που ελέγχονται από τους Δημοκρατικούς, καθώς στις ΗΠΑ το μπλε είναι το χρώμα των Δημοκρατικών ενώ το κόκκινο είναι των Ρεπουμπλικάνων.

Είναι τόσο ανοργάνωτοι που οι υποστηρικτές του ξανανοίγματος, από τον Τραμπ και κάτω, δεν χρησιμοποίησαν καν το άλλοθι της “ανοσίας της αγέλης”, που η Βρετανία και η Σουηδία χρησιμοποίησαν με θανατηφόρα αποτελέσματα, θυσιάζοντας τις ζωές χιλιάδων, ακόμα και υποστηρικτών τους. Τώρα, με την πανδημία ουσιαστικά εκτός ελέγχου στις ΗΠΑ, πολιτικές φιγούρες μόλις αρχίζουν να μιλούν για ανοσία αγέλης, ουσιαστικά σαν μια δικαιολογία για να εξακολουθήσουν να μην κάνουν τίποτα.

Ιδιαίτερα δεν νοιάζονται καθόλου για τους ανθρώπους που έχουν πληγεί περισσότερο: τους μεγαλύτερους, τους εργάτες σε κρίσιμους τομείς και τους μαύρους και μελαμψούς. Η αντίδρασή τους είναι τρομακτικά ανάλογη με την αντίδραση τους στον HIV. Άφησαν τον ιό να κάνει θραύση σε ολόκληρους πληθυσμούς επειδή αρχικά ξέσπασε μεταξύ γκέι ανδρών και εξαπλώθηκε σε *BIPOC*⁵ άτομα.

Αλλά, όπως απέδειξε ο HIV, η συγκέντρωση δεν σημαίνει περιορισμό. Μια πανδημία θα ξεκινήσει σε ένα μέρος και θα εξαπλωθεί στο υπόλοιπο του πληθυσμού. Με τον ίδιο τρόπο, και το βλέπουμε τώρα με την αρχή ενός δεύτερου κύματος στην Ανατολική Ακτή, ο COVID-19 θα συνεχίσει να κυκλοφορεί⁶ στη χώρα υπερφορτώνοντας τα πετσοκομμένα συστήματα δημόσιας υγείας.

Για να ελέγξουμε την κρίση, θα χρειαζόμασταν καραντίνες ακολουθούμενες από προσεκτικό ξανανοίγμα με επεξεργασμένα σχέδια για τεστ και ιχνηλάτηση επαφών ώστε να σταματήσουμε νέες εξάρσεις της ασθένειας. Αλλά καμιά διοίκηση δεν πλησιάζει καν στα συστήματα ελέγχου και ιχνηλάτησης που χρειαζόμαστε, συμπεριλαμβανομένων των πολιτειών και πόλεων που ελέγχονται από τους Δημοκρατικούς.

Και τα δύο κόμματα έχουν πετσοκόψει τις υποδομές δημόσιας υγείας και αρνούνται να αναπροσανατολίσουν τις φορολογικές προτεραιότητές τους φορολογώντας τους πλούσιους ώστε να το ανοικοδομήσουν. Έτσι η ομοσπονδιακή, οι πολιτειακές και δημοτικές κυβερνήσεις είναι ανίκανες να αντιμετωπίσουν την κρίση.

Απλά προχωράνε σκοντάφτοντας μέσα στην πανδημία. Η μόνη θετική πλευρά είναι ότι χάρις στις ηρωικές προσπάθειες του ιατρικού προσωπικού, που έμαθαν πώς να φροντίζουν τον κόσμο στην πορεία, ο ρυθμός των απωλειών μειώνεται. Αλλά ακόμα και μ' αυτό το βήμα προς τα μπρος, δεκάδες χιλιάδες θα εξακολουθήσουν να χάνονται από έναν ιό που αρχικά θα έπρεπε να έχει τεθεί υπό έλεγχο μέσα σε μόλις δύο με τρεις μήνες.

Τι μπορούμε να πούμε σχετικά με ένα εμβόλιο; Πότε μπορούμε να το περιμένουμε και θα βάλει αυτό ένα τέλος στην κρίση;

Πρέπει να καταλάβουμε πώς υπονομεύεται το κίνητρο για παραγωγή εμβολίων από τον τρόπο που η κυβέρνηση εγκατέλειψε τη δημόσια υγεία. Η κυβέρνηση δουλεύει τώρα κυρίως μέσω ιδιωτικών φαρμακευτικών εταιρειών, οι οποίες νοιάζονται πάνω απ' όλα με το να βγάλουν λεφτά.

Φυσικά, δεν είμαι αντίθετος στα εμβόλια και τα αντιϊκά. Η αριστερά έχει εδώ και πολύ καιρό απαιτήσει από την κυβέρνηση την ανάπτυξη και την παροχή ιατρικών καινοτομιών για την βελτίωση της ζωής των ανθρώπων άσχετα από την ικανότητά τους να πληρώσουν.

Αλλά ο συνδυασμός του κινήτρου για κέρδος και της αντιδραστικής πολιτικής – για παράδειγμα, μια επανεκλογή του Τραμπ – μπορούν να υπονομεύσουν τη δημόσια υγεία ευθύς εξ αρχής. Τέτοιες πολιτικές μπορούν να υπονομεύσουν την εμπιστοσύνη του κόσμου, που έχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία.

Πάρτε, για παράδειγμα, την προσέγγιση των Ηνωμένων Εθνών στο ξέσπασμα του Έμπολα στο Κονγκό. Όταν ο ΟΗΕ ξεκίνησε την επιχείρηση εκεί, η προσπάθεια έγινε σε συνεργασία με την τοπική μαφία, κάτι που αποξένωσε τον πληθυσμό από τη διαδικασία. Έτσι, απλοί άνθρωποι πέταγαν πέτρες στο υγειονομικό προσωπικό του ΟΗΕ όχι επειδή ήταν τρελοί, ή ενάντια στην επιστήμη, όπως τους απεικόνιζαν τα καθεστωτικά μέσα, αλλά επειδή ήταν εξαγριωμένοι από το γεγονός ότι ο ΟΗΕ ενίσχυε τους τοπικούς κλέφτες και κακοποιούς.

Ο ίδιος κίνδυνος τίθεται τώρα από τον τρόπο που ο Τραμπ χειρίζεται την προσπάθεια για ένα εμβόλιο. Πιέζει για την κυκλοφορία του εμβολίου πριν τις εκλογές ώστε να τις κερδίσει, και όλοι το ξέρουν αυτό. Έτσι, και σε συνδυασμό με έναν πληθυσμό που έχει πειστεί ότι ο ιός δεν αποτελεί

5 Στμ. *BIPOC*: ακρωνύμιο για τους *Μαύρους, Αυτόχθονες και Έγχρωμους* ανθρώπους (*Black, Indigenous, People of Color*).

6 Στμ. Στο πρωτότυπο: *slosh about*, να “σουλατσάρει”.

απειλή, υπάρχει ήδη μια διάχυτη έλλειψη εμπιστοσύνης για οποιοδήποτε εμβόλιο. Ως αποτέλεσμα, μόνο το 50% των Αμερικανών δήλωσαν σε δημοσκόπηση ότι θα έκαναν το εμβόλιο.

Οι επιστήμονες που ηγούνται των κυβερνητικών φορέων δεν έχουν βοηθήσει την κατάσταση. Για παράδειγμα, ο επικεφαλής του Εθνικού Ινστιτούτου Αλλεργιών και Μολυσματικών Ασθενειών (National Institute of Allergy and Infectious Diseases) Anthony Fauci συνυπέγραψε ένα σχόλιο στην αρχή της πανδημίας που δήλωνε ότι το ποσοστό θνησιμότητας για τον COVID έμοιαζε αντίστοιχο αυτού της γρίππης. Αυτού του τύπου οι τοποθετήσεις βοήθησαν τον Τραμπ να διασπείρει την παραπληροφόρηση και να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη του κόσμου στο CDC.

Δεν πρέπει λοιπόν να θεοποιούμε τον Fauci, όπως κάνουν οι φιλελεύθεροι. Θυμηθείτε ότι έχει μια μακρά και αμαυρωμένη ιστορία που φτάνει πίσω μέχρι την κακή διαχείριση εκ μέρους του της κρίσης του AIDS υπό τον Ρήγκαν. Δεν αμφισβητεί σε καμιά περίπτωση τα συστημικά προβλήματα που προκαλούν τις πανδημίες.

Παρά τις εκκλήσεις του για μάσκες και τα συναφή, ο Fauci υιοθετεί την υπόθεση ότι τα εμβόλια και τα φάρμακα είναι, λίγο-πολύ, αυτά με τα οποία εξισώνεται η δημόσια υγεία. Ανισότητες στην έκθεση στις ασθένειες και στα αποτελέσματά της με συστημικά αίτια σπάνια συζητούνται. Γιατί; Επειδή αυτές εμπεριέχουν την αλλαγή του συστήματος.

Στην παραγωγή ενός εμβολίου, οι υγειονομικές αρχές αντιμετωπίζουν πραγματικά προβλήματα. Δεν έχει ποτέ υπάρξει ένα πετυχημένο εμβόλιο για έναν κορωνοϊό. Και πέρα από αυτές τις προκλήσεις, οι μεγαλοεπιχειρήσεις παραλείπουν τα συνηθισμένα πρωτόκολλα ασφαλείας, με μερικές προσπάθειες παρασκευής εμβολίου να περνάνε από το εργαστήριο στις δοκιμές σε ανθρώπους χωρίς προηγούμενες δοκιμές σε ζώα ή να παραλείπουν μερικά από τα βήματα των δοκιμών σε ανθρώπους.

Ως αποτέλεσμα, έχει χρειαστεί ήδη να σταματήσουν δοκιμές για ένα πιθανό εμβόλιο στην Αγγλία εξαιτίας επιβλαβών παρενεργειών που ανακαλύφθηκαν καθυστερημένα στη διαδικασία των δοκιμών σε ανθρώπους. Οι προσπάθειες να δωθούν στην αγορά εμβόλια σε χρόνο ρεκόρ παράγουν παραλείψεις που υπονομεύουν περαιτέρω την εμπιστοσύνη του κόσμου.

Πολύς κόσμος δεν θα πάρει το εμβόλιο αν αυτό βγει βεβιασμένα πριν τις εκλογές ή πριν το τέλος του έτους ώστε να εκπληρωθεί η υπόσχεση του Τραμπ. Έτσι, από ανησυχία, τόσο μήπως κατηγορηθούν για οποιεσδήποτε βλαβερές παρενέργειες ή θανάτους όσο και για τη ζημιά που μπορεί να δεχτεί η φήμη τους στην αγορά, ακόμα και οι φαρμακοβιομηχανίες έχουν κάνει πίσω σε σχέση με οποιαδήποτε υπόσχεση τήρησης της προθεσμίας.

Είμαστε αντιμέτωποι με δύο πραγματικά δύσκολες προκλήσεις: να παράγουμε ένα εμβόλιο και να καταφέρουμε να το εμπιστευτεί ο κόσμος. Το πιθανότερο είναι ότι από όλα αυτά τα εργαστήρια θα βγει ένα εμβόλιο που θα είναι τουλάχιστον εν μέρει αποτελεσματικό. Αυτό είναι καλλίτερο από το τίποτα, αλλά δεν σημαίνει και το τέλος του ίδιου του ξεσπάσματος της ασθένειας.

Θα μπορούσαμε να δούμε κυκλικές εξάρσεις που θα εμφανίζονται και θα φεύγουν. Μερικοί ιοί εξασθενούν από μόνοι τους και εξαφανίζονται. Άλλοι, όπως ο HIV, η φυματίωση και η ελονοσία επιμένουν. Βρίσκουν νέες “διαδρομές” να μολύνουν τους ανθρώπους, αν “κοπεί” κάποιος μείζων τρόπος μετάδοσής τους.

Διαθέτουμε αντιρετροϊικά φάρμακα για τον HIV, που είναι αποτελεσματικά στη θεραπεία ανθρώπων που εμφανίζουν συμπτώματα. Αλλά ο HIV συνεχίζει να διαδίδεται σε ολόκληρο τον κόσμο εν μέρει εξαιτίας των φτωχών υποδομών υγειονομικής περίθαλψης αλλά και επειδή εμφανίζονται νέες μολύνσεις, πριν καταλάβει ο κόσμος ότι έχει μολυνθεί. Αυτά τα είδη περιπλοκών ισχύουν και για άλλες ασθένειες όπως η ελονοσία και η φυματίωση.

Οπότε, ο COVID-19 θα μπορούσε να γίνει μια εποχική ασθένεια όπως η γρίπη ή μια ασθένεια με επεισόδια εξάρσεων. Πιθανόν δεν θα είναι τόσο θανατηφόρα όπως πριν επειδή η τοξικότητα του ιού μπορεί να εξασθενήσει. Ανοσία αγέλης μπορεί τελικά να επέλθει, χρόνια αργότερα, και αυτό από ένα μόνο εν μέρει αποτελεσματικό εμβόλιο. Αλλά είναι απολύτως άτοπο να σκεφτόμαστε ότι το να αφήσουμε τον ιό να μολύνει τον πληθυσμό είναι η λύση.

Αυτό το είδος αδιαφορίας είναι πραγματικά αναγνώριση μιας ανάληπτης παράδοσης. Είναι δολοφονία. Ο αριθμός των ανθρώπων που θα μπορούσαν να σκοτωθούν στη διαδικασία θα ήταν αστρονομικός. Οι εκτιμήσεις είναι ότι αφήνοντας τον COVID ανεξέλεγκτο θα οδηγούσε σε περισσότερους από 600.000 θανάτους μόνο στις ΗΠΑ.

Ας ζουμάρουμε λίγο προς τα έξω⁷ και να δούμε τη σχέση της πανδημίας με τον καπιταλισμό. Οι αστοί οικονομολόγοι και ο Τραμπ ισχυρίζονται ότι αυτή η ασθένεια ήρθε από το πουθενά και δεν έχει καμιά σχέση με το σύστημα. Γιατί είναι αυτό το επιχείρημα λανθασμένο; Ποιες είναι οι εξελίξεις στον παγκόσμιο καπιταλισμό που έχουν δημιουργήσει τις συνθήκες γι' αυτού του είδους τις πανδημίες;

Η αλήθεια είναι ότι η αστική τάξη ξέρει πολύ καλά τη σχέση ανάμεσα στο σύστημα από το οποίο κερδίζει και την πανδημία, όπως ακριβώς ήξεραν και για τη σχέση ανάμεσα στον κάπνισμα και τον καρκίνο. Το σύστημα δουλεύει σκληρά για να καλλιεργήσει μια αμνησία ώστε να μην συνδέουμε τις κουκίδες αρκετά ώστε να δράσουμε σ' αυτές.

Πολλοί επιστήμονες ξέρουν ότι η αστική τάξη το κάνει αυτό αλλά κρατούν το στόμα τους κλειστό για να ευχαριστήσουν τους επιχειρηματίες που τους χρηματοδοτούν, χωρίς τους οποίους δεν θα μπορούσαν να λειτουργούν τα εργαστήριά τους. Υπάρχει μια δομική συνωμοσία σιωπής σχετικά με τις καπιταλιστικές ρίζες των πανδημιών.

Η παγκόσμια καπιταλιστική ανάπτυξη, ιδιαίτερα της παγκόσμιας αγροτοβιομηχανίας και των βιομηχανικών αγροκτημάτων της, έχει καταβροχθίσει τόσο μεγάλο μέρος του φυσικού κόσμου που έχει φέρει την κοινωνία μας σε όλο και μεγαλύτερη εγγύτητα με οικοσυστήματα που ήταν προηγουμένως απομονωμένα. Αυτό επιτρέπει σε ιούς να “μεταπηδούν” από, προηγουμένως, απομονωμένα άγρια ζώα στο σύστημα της τροφής και στους εργάτες γης και, στη συνέχεια, μέσω των τροφίμων και των ταξιδιωτών, σ' ολόκληρο τον κόσμο μέσα σε λίγες μόνο εβδομάδες.

Με άλλα λόγια, η εποχή του παγκόσμιου καπιταλισμού είναι μια εποχή πανδημιών. Η γρίπη των πτηνών [*Avian influenza*], ή ιός H5N1, έγινε ο πρώτος “διάσημος” ιός αυτής της εποχής όταν εμφανίστηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Αυτό ήταν μια προειδοποίηση για τα καπιταλιστικά κράτη και τους διεθνείς οργανισμούς που χρηματοδοτούν, όπως τα Ηνωμένα Έθνη, ότι το πρόβλημα των πανδημιών ήταν ξαφνικά μια πραγματική απειλή.

Οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας των Ζώων (*World Organization of Animal Health*), ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (*World Health Organization, WHO*) άρχισαν να συναντώνται για να καταλάβουν με ποιο τρόπο γίνεται η μεταπήδηση από την άγρια φύση στα εκτρεφόμενα ζώα και από κει στους ανθρώπους.

Το να είναι κανείς μέρος της φύσης είναι πάντα ένα επικίνδυνο εγχείρημα. Πρέπει να ιδιοποιούμαστε πόρους από τη φύση για να επιβιώνουμε. Αυτή είναι η ζωή. Αλλά το να καταστρέφουμε την μεγάλη ολότητα της φύσης για να γεμίζουν οι τσέπες μερικών δισεκατομμυριούχων μάς φέρνει στο χείλος της εξόντωσης.

Δίνει επίσης ώθηση στην ανάδυση πολλαπλών θανατηφόρων ασθενειών, της μιας μετά την άλλη. Σε μια ορθολογική κοινωνία, θα σχετιζόμασταν με την κοινωνία προσέχοντας παράλληλα να προστατεύουμε το περιβάλλον από το οποίο εξαρτώμαστε. Διαφορετικά δεν θα μπορούσαμε να αναπαράγουμε κοινωνικά τους εαυτούς γενιά με γενιά.

Αυτό μοιάζει προφανές, αλλά δεν είναι ο τρόπος που δουλεύει ο παγκόσμιος καπιταλισμός. Η καπιταλιστική τάξη, που τον “λειτουργεί”, εστιάζει σχεδόν αποκλειστικά στα κέρδη για το επόμενο οικονομικό τρίμηνο. Από τη στιγμή που μια επιχείρηση ξεζουμίζει ένα τοπικό περιβάλλον, επιδίδεται σε αυτό που αποκαλείται “*spatial fix*”⁸, μετακινούμενη σε άλλα περιβάλλοντα που θα λεηλατήσει.

Όμως, είναι λίγα πια τα μέρη για τέτοιες “μπούκες”⁹, εκτός από το Κονγκό και τον Αμαζόνιο, και οι αγροτοβιομηχανίες και οι βιομηχανίες εξόρυξης και υλοτομίας έχουν πέσει με τα μούτρα στο ξήλωμα αυτών των δασών. Υπάρχει, λοιπόν, μια πυρετώδης επιδρομή σε ό,τι έχει απομείνει – και όχι,

7 Στμ. Στο πρωτότυπο: *Let's pull back the lens*.

8 Στμ. Ο όρος *spatial fix* είναι εμπεδωμένος στην μαρξιστική σκέψη που αναδύθηκε στη γεωγραφία στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Συνδέεται στενά με την πρωτοποριακή σκέψη του David Harvey στην ιστορική γεωγραφία του βιομηχανικού καπιταλισμού. Το *spatial fix* απεικονίζει την εγγενώς αντιφατική φύση του καπιταλισμού, η οποία έχει εκπεφρασμένες γεωγραφικές διαστάσεις.

9 Στμ. Στο πρωτότυπο: *smash-and-grab*, όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια ληστεία που γίνεται σπάζοντας το παράθυρο ενός αυτοκινήτου, ενός καταστήματος κλπ. και αρπάζοντας οτιδήποτε μπορούν να παρθεί στα γρήγορα.

όπως ισχυρίζονται οι υποστηρικτές του πράσινου καπιταλισμού, μια ώθηση για την προστασία του.

Τόσο οι καπιταλιστές όσο και οι επιστήμονες ξέρουν ποια είναι η επίδραση: η πλήρης καταστροφή των τελευταίων υπολειμμάτων του δάσους και, μαζί με αυτό, η έκρηξη πανδημιών. Αλλά δεν μπορούν να σταματήσουν τους εαυτούς τους γιατί η καταναγκαστική ενόρμηση του συστήματος στον ανταγωνισμό για τα κέρδη τους κάνει να συνεχίζουν ακόμα κι αν αυτό σημαίνει την κατάρρευση της οικοσφαιρας.

Έχω ένα πρόβλημα μ' αυτό. Έχω ένα παιδί 12 χρονών και θέλω να προστατέψω το μέλλον του. Σκέφτομαι ότι σχεδόν όλοι/ες έχουμε πρόβλημα μ' αυτό. Αλλά τα συστήματα παραγωγής μας μετατρέπουν ραγδαία τη Γη σε έναν άλλο Άρη. Θέλω να μπορώ να πηγαίνω για μια βόλτα με τον γιο μου χωρίς να φοράω διαστημική στολή. Νομίζω ότι σχεδόν το σύνολο της ανθρωπότητας εύχεται να μπορεί να απολαμβάνει μερικές απλές δραστηριότητες χωρίς να πρέπει να υποστεί το ναυάγιο που το κοντόφθαλμο κεφάλαιο αφήνει στο κατόπι του.

Το σύστημα και οι καπιταλιστικές μεγαλοεπιχειρήσεις του εμποδίζουν να γίνει οτιδήποτε θα σταματούσε αυτόν το εφιαλτικό σενάριο, που ξέρουν ότι καιροφυλακτεί. Για παράδειγμα, η οργάνωση *One Health*, με την υποστήριξη των Ηνωμένων Εθνών και ομάδων όπως η *EcoHealth Alliance*, επιστούν την προσοχή στη λεηλασία των τελευταίων δασών αλλά οι προσπάθειές τους χρηματοδοτούνται από μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς εταιρείες ψάχνουν την προστασία της επόμενης γενιάς στην δήθεν περιβάλλοντική συνείδηση¹⁰.

Έτσι, αντί να κατηγορούν τους πραγματικούς ένοχους, αυτοί οι αδρά χρηματοδοτούμενοι επιστήμονες κατηγορούν ομάδες αυτοχθόνων και τοπικούς μικροϊδιοκτήτες γης. Ή εστιάζουν στις τοπικές συνθήκες που οδήγησαν στο συμβάν μιας πλημμύρας. Φυσικά, θα πρέπει να μελετήσουμε αυτές τις συνθήκες και να τις κατανοήσουμε αλλά στο πλαίσιο του συνολικού συστήματος.

Μην κάνοντας αυτό καταλήγει στο να κάνουμε αποδιοπομπαίους τράγους τοπικούς παράγοντες και να ξεπλένουμε οικολογικά το σύστημα και τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Πρέπει να κοιτάξουμε τη μεγαλύτερη εικόνα, ή αυτό που οι γεωγράφοι ονομάζουν σχεσιακές γεωγραφίες – βλέποντας πώς κάτι που συμβαίνει σε μια πλευρά της Γης συνδέεται με αυτά που συμβαίνουν στη άλλη.

Πρέπει να εστιάσουμε στα κυκλώματα του κεφαλαίου στο παγκόσμιο σύστημα και πώς αυτά προκαλούν πανδημίες. Με αυτό στον νου, δεν θα αποτελούσε έκπληξη ότι μέρη όπως η Νέα Υόρκη, το Λονδίνο και το Χονγκ Κονγκ αποτελούν τα χειρότερα σημεία για ασθένειες αφού είναι τα κέντρα του κεφαλαίου, χρηματοδοτούν την αποψίλωση των δασών και μια ανάπτυξη που οδηγεί καταρχάς στα φαινόμενα διάχυσης της ασθένειας.

Όλα αυτά είναι αρκετά προφανή και όλοι/ες, και η ίδια η αστική τάξη και η πολιτική τάξη, που δουλεύει για λογαριασμό της, τα ξέρουν. Αλλά επειδή έχουν συμφέροντα στην υπάρχουσα τάξη πραγμάτων μπλοκάρουν οποιαδήποτε και όλες τις σοβαρές λύσεις. Η υψηλής μόρφωσης και με καλούς τρόπους πολιτική τάξη, μερικοί από τους καλλίτερους ανθρώπους που μπορεί να συναντήσεις, είναι στην πραγματικότητα δομικά κοινωνιοπαθείς.

Ένα από τα σημεία που θίξατε στο *Big Farms Make Big Flu* είναι ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) δεν παίζει κανένα ρόλο στην αμφισβήτηση της δυναμικής που μόλις εκθέσατε. Αντίθετα, βοηθούν και ενθαρρύνουν τους ένοχους που δημιουργούν τις συνθήκες που οδηγούν σε πανδημίες: τα καπιταλιστικά κράτη και τις μεγαλοεπιχειρήσεις. Πώς το κάνει αυτό ο ΠΟΥ;

Ο ΠΟΥ είναι συνένοχος γιατί είναι δομικά προσδεμένος στα καπιταλιστικά κράτη και τις μεγάλες επιχειρήσεις. Συνήθιζε να χρηματοδοτείται από τα εύπορα κράτη. Έτσι, όπως κάθε φορέας των Ηνωμένων Εθνών, εξαρτιόταν από τις χώρες χορηγούς και ήταν προσδεμένος στα συμφέροντά τους.

Οι κύριες χώρες χορηγοί είναι στον Παγκόσμιο Βορρά, είναι ιμπεριαλιστικές χώρες, ιδιαίτερα οι ΗΠΑ. Έτσι, οι πολιτικές του ΠΟΥ, και η προσέγγισή του, αναπόφευκτα αντανάκλουν τις προτεραιότητες των χωρών αυτών: τη διατήρηση ενός συστήματος στο οποίο το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού καταναλώνει το 80% των πόρων του.

Αυτά τα ιμπεριαλιστικά κράτη λεηλατούν τον κόσμο και στήνουν θεσμούς, όπως ο ΠΟΥ, για να καλύπτονται και να μετατρέπουν σε αποδιοπομπαίους τράγους τα πιο φτωχά θύματα, περιλαμβανομένων των αυτόχθονων ομάδων και των μικροϊδιοκτητών γης στα δάση. Τώρα, όμως, ακόμα και

10 Στμ. Στο πρωτότυπο: *greenwashing*, κυριολεκτικά “πράσινο ξέπλυμα”.

τα πλουσιότερα κράτη περικόπτουν την χρηματοδότησή τους προς τον ΠΟΥ και άλλους θεσμούς του ΟΗΕ. “Φιλάνθρωποι” καπιταλιστές, όπως ο Bill Gates, έχουν καλύψει το κενό. Σήμερα, σχεδόν το 70% του προϋπολογισμού του ΠΟΥ προέρχεται από ιδιωτικές χορηγίες-δωρεές.

Έτσι, είναι μερικοί καπιταλιστές που διαμορφώνουν απευθείας τις πολιτικές του ΠΟΥ και λιγότερο τα ιμπεριαλιστικά κράτη και οι πολιτικές τάξεις τους. Είναι κάπως σαν την τελευταία πράξη του νεοφιλελευθερισμού: υποσκάπτει τον ρόλο του κράτους έτσι ώστε να μην μπορεί να εκπληρώσει τις προηγούμενες λειτουργίες του, οπότε αναλαμβάνουν οι καπιταλιστές, χρησιμοποιούν τις δωρεές τους ως φοροαπαλλαγές, και πετυχαίνουν να στρέψουν την πολιτική της δημόσιας υγείας σε πληρωμή “ομολόγων πανδημίας” μπροστά στους εργαζόμενους στην πρώτη γραμμή υγειονομικούς¹¹, και όλα αυτά στο όνομα της φιλανθρωπίας.

Αυτοί οι “φιλάνθρωποι-καπιταλιστές” απλά αναπαράγουν την ίδια προσέγγιση που τα ιμπεριαλιστικά κράτη επιδίωκαν – αθώωση του συστήματός τους, εστίαση στο καθάρισμα κάποιων από τα αποτελέσματα, αντί των αιτιών, και μετατροπή των ντόπιων πληθυσμών σε αποδιοπομπαίους τράγους.

Ένα άλλο σημείο που αναδειξάτε στο Big Farms είναι η μάχη ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Κίνα για τον έλεγχο του ΠΟΥ. Τον χρησιμοποίησαν σαν ένα είδος μπάλας πολιτικού ποδοσφαίρου με την κάθε πλευρά να προσπαθεί να καλύψει την κακή συμπεριφορά της και να κατηγορεί την άλλη. Ποια είναι η εκτίμησή σας για το τι έχει κάνει το καθένα από αυτά τα δύο κράτη όσον αφορά τον ΠΟΥ;

Το σημείο αφετηρίας είναι το πώς έχουν “λειτουργήσει” οι ΗΠΑ το παγκόσμιο σύστημα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η εκλογή του Τραμπ πρέπει να ειδωθεί ως ένα σημάδι ότι οι ΗΠΑ είναι σε παρακμή ως ιμπεριαλιστική δύναμη. Εξακολουθούν να διαχειρίζονται το σύστημα αλλά από μια ασθενέστερη θέση και, υπό τον Τραμπ, απειλούν ότι θα εγκαταλείψουν τον ρόλο τους ως παγκόσμιου διαχειριστή συνεχίζοντας μόνες τους.

Η απειλή του Τραμπ ότι θα κάνει κάτι τέτοιο είναι σύμπτωμα μιας αστικής τάξης που έχει γίνει ακόμα πιο κοντόφθαλμη από ό,τι ήταν ήδη. Στο τέλος αυτού του κύκλου συσσώρευσης, οι πλούσιοι εξαργυρώνουν τα λεφτά τους από την αυτοκρατορία, πουλώντας τις υποδομές της.

Πώς αλλιώς μπορείτε να εξηγήσετε ότι εφαρμόζουν τη μέθοδο του *fracking*¹² στις ίδιες τις χώρες τους μολύνοντας το νερό μας; Απλά πουλάνε τα πάντα, συμπεριλαμβανομένου του αμερικανικού συστήματος δημόσιας υγείας, αυτά τα τελευταία 40 χρόνια.

Στην πορεία της διαδικασίας, κατεδαφίζουν το Φρούριο Αμερική, επιτρέποντας στους ίδιους τους κινδύνους, που είχαν κρατήσει εκτός και είχαν εξαγάγει στον Παγκόσμιο Νότο, να αναδυθούν εντός των αμερικανικών συνόρων. Φυσικά, η δουλεία, η γενοκτονία και το απαρχαίντ ήταν θεμέλιοι λίθοι του αμερικανικού συστήματος από το ξεκίνημά του.

Δεν υιοθετώ καμιά νατιβιστική¹³ θέση υπεράσπισης αυτών που η Αμερική έχει παράνομα αποκτήσει εις βάρος του Παγκόσμιου Νότου. Επισημαίνω απλά την τερματική κατάσταση που ο νεοφιλελευθερισμός έχει επιφέρει στο ίδιο το ιμπεριαλιστικό του κέντρο.

Πού μας αφήνει αυτό; Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να δουλέψουμε μαζί με ανθρώπους από ολόκληρο τον κόσμο για να αντιμετωπίσουμε τις ρίζες προβλημάτων όπως οι πανδημίες και η κλιματική αλλαγή.

Άλλα κέντρα του κεφαλαίου ίσως έχουν άλλα σχέδια. Με τις ΗΠΑ σε παρακμή ως παγκόσμιου διαχειριστή του καπιταλισμού, η Κίνα αναδύεται ως ένας δυνητικός ανταγωνιστής για να τις αντικαταστήσει. Αλλά δεν είναι ξεκάθαρο αν θα μπορέσει να το κάνει αυτό επειδή, όπως στην πραγματικότητα όλα τα καπιταλιστικά κράτη, προσκρούει σε οικολογικά όρια. Τι έχει απομείνει να αρπάξουν;

Η αντιπαλότητα ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Κίνα στο συγκεκριμένο αυτό πλαίσιο είναι ιδιόμορφη. Οι δυο χώρες μοιάζει να αντιτίθενται η μια στην άλλη αλλά, την ίδια στιγμή, είναι απόλυτα αλλη-

11 Στμ. Στο πρωτότυπο: “...and pass off bending public health policy to paying off pandemic bonds before servicing health front liners”.

12 Στμ. *fracking*: αποδίδεται ως *υδραυλική ρηγμάτωση*, μέθοδος εξαγωγής φυσικού αερίου ή πετρελαίου από πετρώματα με την έγχυση υγρού σε πολύ υψηλή πίεση στις σχισμές τους.

13 Στμ. *Νατιβισμός*: η πολιτική θέση της υποστήριξης και προαγωγής των συμφερόντων των “ντόπιων” κατοίκων κόντρα σε αυτά των μη-ντόπιων, κυρίως των μεταναστών, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής μέτρων περιορισμού της μετανάστευσης.

λεξαρτημένες ξεκινώντας από το γεγονός ότι η Κίνα κρατά το χρέος της Ουάσιγκτον και φτάνοντας στα αλληλοπλεκόμενα διευθυντήρια των εταιρικών διοικητικών συμβουλίων που επενδύουν στις οικονομίες η μια της άλλης καθώς ενοποιούνται στο φάσμα της παραγωγής και του εμπορίου.

Για παράδειγμα, μετά την κατάρρευση της αγοράς στέγης το 2008, η Goldman Sachs διαφοροποίησε τα χαρτοφυλάκιά της αγοράζοντας εξ ολοκλήρου φάρμες στην κεντρική Κίνα. Από την άλλη πλευρά, μια κοινοπραξία, υπό κινεζική καθοδήγηση, εξαγόρασε την εταιρεία Smithfield, τον γίγαντα της βιομηχανίας χοιρινού των ΗΠΑ.

Έχοντας πει αυτά, η αλληλεξάρτηση δεν αποκλείει αυτά τα δυο στρατόπεδα να εμπλακούν σε συγκρούσεις ή ακόμα και πόλεμο. Οι ΗΠΑ και η Κίνα είναι λοιπόν, κατά τον χαρακτηρισμό του Μαρξ, “αδέλφια εμπόλεμα”. Μάχονται για το πλεονέκτημα σε ένα παγκόσμιο σύστημα που και οι δύο αποδέχονται.

Αυτό που είναι ανησυχητικό είναι ο τρόπος που κάθε δύναμη προσπαθεί να στοιχίσει τον πληθυσμό της κάτω από τη σημαία της ώστε να εκτρέψει τις κατηγορίες για τα προβλήματα του συστήματος στην άλλη πλευρά. Οι ΗΠΑ και η Κίνα χρησιμοποιούν αμφότερες τον ΠΟΥ, και άλλους διακρατικούς φορείς, ως ένα όπλο σ’ αυτή τη διαμάχη.

Ο Τραμπ απειλεί να αποσύρει χρήματα από τον ΠΟΥ επειδή ισχυρίζεται ότι συνωμοτεί με τη Κίνα για τη διάδοση του ιού. Και η Κίνα χρησιμοποιεί τον ΠΟΥ για να λουστράρει την εικόνα της στο παγκόσμιο σύστημα ελπίζοντας να βελτιώσει την παγκόσμια θέση της απέναντι στις ΗΠΑ. Το δεύτερο είναι καλλίτερο ενδεχόμενο αλλά δεν είναι τόσο απλό. Better the latter, but it isn’t so simple.

Πρέπει να απορρίψουμε τέτοιες προσπάθειες διαίρεσης των εργατών σ’ ολόκληρο τον κόσμο πάνω στις γραμμές αυτής της διαμάχης. Οι άνθρωποι της εργατικής τάξης έχουν περισσότερα κοινά μεταξύ τους, πέρα από σύνορα, απ’ ό,τι οι εξουσιαστές τους.

Είναι ειρωνεία ότι η πανδημία το κάνει αυτό εντελώς ολοφάνερο. Κόλλησα τον COVID-19 στις αρχές. Η εμπειρία μου από την ασθένεια δεν είναι καθόλου μοναδική. Ο γιατρός μου δεν μπορούσε να με δει· με παρέπεμψαν σε ένα υπολογιστικό σύστημα και διαγνώστηκα από μια νοσοκόμα διαδικτυακά που δεν μου έκανε ποτέ κανένα τεστ.

Δεν εμφανίστηκε κανείς στην πόρτα μου από το υπουργείο Υγείας ούτε παρακολούθησε την περίπτωση μου κάποιος κοινοτικός λειτουργός υγείας¹⁴. Συγκρίνετε αυτή την κατάσταση με την άμεση και χρηματοδοτούμενη από το δημόσιο μεταχείριση που έλαβε ο Τραμπ στο Walter Reed.

Ή πάρτε το παράδειγμα των Brooklyn Nets. Στις αρχές του ξεσπάσματος της πανδημίας όλοι οι παίχτες της ομάδας έκαναν αμέσως τεστ ενώ νοσοκόμοι/ες στους θαλάμους των επειγόντων της Νέας Υόρκης, ακόμα κι αυτοί/ες που ήταν φανερό ότι είχαν κολλήσει, δεν μπορούσαν να κάνουν τεστ. Είναι σχεδόν λες και οι Αμερικανοί ζουν σε διαφορετικές χώρες έστω κι αν περπατάνε συνέχεια ο ένας δίπλα στον άλλον στους δρόμους.

Οι περισσότεροι Αμερικανοί μοιράζονται περισσότερα με τους Δυτικοαφρικανούς που είχαν μολυνθεί με τον Έμπολα από αυτά που μοιράζονται με τους εύπορους Αμερικανούς.

Αυτό υπογραμμίζει γιατί οι εργαζόμενοι έχουν, σ’ ολόκληρο τον κόσμο, κοινά συμφέροντα στην αλληλεγγύη μεταξύ τους. Παρά τις διαφορές μας στον τόπο και την κουλτούρα, είμαστε τελικά σε παρόμοιες θέσεις, αντιμετωπίζοντας παρόμοια προβλήματα που η ρίζα τους είναι σε ένα καπιταλιστικό σύστημα οργανωμένο γύρω από την προστασία της αστικής τάξης, ανεξάρτητα από την εθνική της προέλευση.

Πώς έχουν χρησιμοποιήσει τα κράτη τον ΠΟΥ για να καλύψουν την συμπεριφορά τους;

Στο *Big Farms*, δείχνω με ποιο τρόπο τα πιο εύπορα κράτη και η αγροτοβιομηχανία ασκούν πιέσεις στον ΠΟΥ, και άλλους φορείς των Ηνωμένων Εθνών, ώστε να πάρουν “άφεση” από την απόδοση ευθυνών. Η απειλή της απώλειας χρηματοδότησης είναι ένα αποτελεσματικό όπλο¹⁵.

14 Στμ. Στο πρωτότυπο: *community health worker*. Ένας κοινοτικός λειτουργός υγείας λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ της κοινότητας και του συστήματος υγείας, των κυβερνητικών και κοινωνικών υπηρεσιών. Είναι άτομα στην πρώτη γραμμή που παρέχουν ενημέρωση, εκπαίδευση και υποστήριξη στους πολίτες ώστε να βελτιώσουν τον τρόπο ζωής τους και να συνδεθούν με τις κατάλληλες επιλογές για την υγειονομική φροντίδα τους.

15 Στμ. Στο πρωτότυπο: *cudgel*, κυριολεκτικά ρόπαλο.

Αυτές οι απειλές εισάγουν μια διπλωματική στρέβλωση της επιστήμης με άμεσους και έμμεσους τρόπους. Αποκλείουν επιστήμονες με απόψεις που στο πλαίσιο αυτό φαίνεται να είναι ριζοσπαστικές, όπως η προστασία των τοπικών δασών και των κοινοτήτων τους από το άρπαγμα της γης τους. Αυτό, με τη σειρά του, επηρεάζει τις μελέτες που παράγει ο ΠΟΥ.

Φυσικά, δεν συμβαίνει μόνο αυτό. Αυτοί οι θεσμοί δεν είναι μονολιθικοί. Υπάρχουν λαμπροί άνθρωποι παντού. Μερικοί ερευνητές κάνουν σημαντικές μελέτες ακόμα και στην Παγκόσμια Τράπεζα, ακολουθώντας τα ίχνη των συνεπειών του νεοφιλελευθερισμού στην φτώχεια, για παράδειγμα. Ανάλογα, υπάρχουν άνθρωποι στον ΠΟΥ που γράφουν την αλήθεια σχετικά με τις πανδημίες.

Αλλά οι αντιφρονούντες είναι η εξαίρεση, όχι ο κανόνας. Ο κανόνας είναι ο σεβασμός και υποταγή στα κράτη-χρηματοδότες, τους ιδιώτες φιλανθρώπους και τις μεγάλες επιχειρήσεις. Έτσι, ο ΠΟΥ μπορεί να “παίξει θέατρο” για να προστατέψει την Κίνα, η οποία στην περίπτωση του SARS-1 προσπαθούσε να αποκρύψει την σοβαρότητα της απειλής. Ο ΠΟΥ έκανε μια διόρθωση της πορείας του μετά από αυτό. Αλλά η πιθανότητα η προέλευση του SARS-2 να έχουν συγκαλυφθεί κατ’ αυτόν τον τρόπο είναι και πάλι ένα ενδεχόμενο που “παίζει”.

Πιστεύω ότι ο SARS-2 προέκυψε στην φύση από νυχτερίδες, μεταδόθηκε σε ζώα που τρώμε και μετά στους ανθρώπους. Αλλά υπάρχει και μια άλλη υπόθεση την οποία αναφέρουμε στο καινούριο βιβλίο μας *Dead Epidemiologists* ότι ίσως έχει προκύψει από κάποιο εργαστήριο στην Wuhan.

Θέλω τώρα, όμως, να διακρίνω αυτή την εκδοχή της υπόθεσης από την θεωρία συνωμοσίας του Τραμπ ότι η κινεζική κυβέρνηση απελευθέρωσε τον ιό σκόπιμα. Όλα αυτά είναι απλά κινεζοφοβική μισαλλοδοξία και φανατισμός που ο Τραμπ χρησιμοποιεί για να ψέξει την Κίνα για την καταστροφική κακοδιαχείριση της πανδημίας από την πλευρά του – ακριβώς το είδος μεταβίβασης των κατηγοριών για την οποία έχουμε ήδη μιλήσει.

Όμως, ακόμα κι αν υποστηρίξω την υπόθεση για την προέλευση του COVID από τη φύση, δικαιολογείται να διερευνηθεί και η πιθανότητα ότι ένα ατύχημα στο εργαστήριο θα μπορούσε εξίσου να έχει απελευθερώσει τον ιό. Είμαστε μόλις δέκα μήνες από την αρχή της πανδημίας. Υπάρχει χώρος για να αναλύσουμε αυτές τις αφετηρίες.

Ακόμα και πολλοί καθεστωτικοί πυλώνες, όπως η δημοσιογράφος Laurie Garrett και οι επιστήμονες Marc Lipsitch και Alison Galvani, έχουν από καιρό εκφράσει ανησυχία ότι ένα τέτοιο ατύχημα γινόταν όλο και περισσότερο πιθανό. Στον απόηχο της 11ης Σεπτεμβρίου έχει υπάρξει ένας πολλαπλασιασμός χιλιάδων εργαστηρίων, σε ολόκληρο τον κόσμο, που τεστάρουν ιούς. Αυτό είναι μέρος μιας προσπάθειας να κατανοηθεί πώς “δουλεύουν” οι ιοί και πώς να τους σταματήσουμε.

Μερικές από αυτές τις χώρες που δημιούργησαν τέτοια εργαστήρια δεν υποστηρίζουν αυστηρά συστήματα κανονισμών [λειτουργίας] ούτε εφαρμόζουν καθολικά τα πρότυπα ασφαλείας. Σε αυτές τις χώρες συμπεριλαμβάνονται και οι ΗΠΑ. Αυτές οι συνθήκες αφήνουν ανοιχτές τις πιθανότητες ατυχημάτων “διαρροής”. Αλλά και ο αριθμός μόνο των εργαστηρίων που εμπλέκονται τείνει να κάνει ένα σπάνιο γεγονός, όπως ένα εργαστηριακό ατύχημα, αναπόφευκτο. Στις ΗΠΑ έχουν υπάρξει πολλαπλά ατυχήματα, συμπεριλαμβανομένης της τοποθέτησης δειγμάτων μιας θανάσιμης γρίπης των πτηνών στο ταχυδρομείο.

Παρόμοια, υπήρξαν πολλαπλά ατυχήματα στην Κίνα με τον SARS-1. Συνεπώς, η ανησυχία για ένα ατύχημα αυτή τη φορά δεν είναι χωρίς έρισμα και πρέπει να διερευνηθεί ενδελεχώς. Η EcoHealth Alliance εργαζόταν με Κινέζους επιστήμονες σε μελέτες “λειτουργικής-βελτίωσης”¹⁶ που επιτρέπουν σε έναν ιό να εξελίξει τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να διαπεράσει το ανθρώπινο ανοσοποιητικό σύστημα. Ακόμα και αν το σύστημα βιοασφάλειας του εργαστηρίου σας είναι αυστηρό, τέτοια πειράματα ενέχουν τον τεράστιο κίνδυνο ένας τέτοιος θανατηφόρος ιός να διαφύγει στον πληθυσμό.

16 Στμ. Αποδίδουμε έτσι τον αγγλικό όρο *gain-of-function* που, στην πραγματικότητα, είναι ο ευφημισμός για τη βιολογική έρευνα που στοχεύει στην αύξηση της τοξικότητας και της φονικότητας παθογόνων και ιών. Χρηματοδοτείται και από τις κυβερνήσεις με εστίαση στην αύξηση της ικανότητας των παθογόνων να μολύνουν διαφορετικά είδη και να αυξάνουν την θανατηφόρα επίδρασή τους ως αερομεταφερόμενα παθογόνα και ιοί. Φαινομενικά, αυτή η έρευνα διεξάγεται για τους σκοπούς της άμυνας απέναντι σε βιολογικές απειλές. Τα πειράματα αυτά, όμως, είναι εξαιρετικά επικίνδυνα. Τα ενισχυμένα αυτά παθογόνα μπορούν και όντως διαφεύγουν σε κοινότητες όπου μπορούν να μολύνουν και σκοτώσουν ανθρώπους. Και το χειρότερο, αυτή η γραμμή έρευνας μπορεί να χρησιμοποιηθεί για βιολογικό πόλεμο (πηγή: <https://ahrp.org/what-is-gain-of-function-research-who-is-at-high-risk>).

Αυτός είναι ο λόγος που εφαρμόστηκε αναστολή στη διενέργεια τέτοιων πειραμάτων στις ΗΠΑ. Στη διάρκεια αυτής της αναστολής η EcoHealth Alliance χρησιμοποίησε την χρηματοδότησή της από το NIH¹⁷ για να βοηθήσει στην επανέναρξη των πειραμάτων στην Κίνα. Έτσι, καλώς ή κακώς, και στην περίπτωση αυτή κακώς, τα αλληλένδετα διευθυντήρια επεκτείνονται και στην επιστημονική πρακτική. Αυτό άνοιξε την πόρτα στον Τραμπ για να κατηγορήσει την Κίνα σχετικά με τον ιό¹⁸.

Δεν πρέπει όμως να αφήσουμε την άμεση πηγή του ιού, είτε είναι στις νυχτερίδες είτε σε ένα εργαστήριο, να συσκοτίσει την προέλευση της πανδημίας. Αιτιολογημένες πηγές παραμένουν οι καταπατήσεις από τις αγροτοβιομηχανίες και η υλοτομία των τελευταίων δασών που έχουν απομείνει στον κόσμο. Τέτοιες εισβολές αυξάνουν την διεπαφή ανάμεσα σε, προηγουμένως απομονωμένες, περιοχές της άγριας ζωής, που φιλοξενούν θανατηφόρα παθογόνα, και τα εκτρεφόμενα ζώα και τους εργάτες που τα φροντίζουν.

Ούτε η κατανόηση της άμεσης πηγής οποιουδήποτε ιού ούτε το σκάρισμα εμβολίων θα λύσουν το πρόβλημα αυτής της αυξανόμενης κυκλοφορίας. Και καμιά μελέτη της EcoHealth Alliance, που πληρώνεται από την Colgate, η οποία συμβάλλει στην ώθηση της αποψίλωσης των δασών για την εξαγωγή φοινικέλαιου, θα αντιμετωπίσει τα κυκλώματα του κεφαλαίου που ωθούν την ανάπτυξη που παράγει τέτοιες ασθένειες.

Συνεπώς είναι και οι πολιτικοί και οι ερευνητές, και όχι μόνο ο Τραμπ, που είναι συνεργοί στην συγκάλυψη της τεκμηριωμένης αφετηρίας των πανδημιών. Ένα κλασικό παράδειγμα είναι η ανάδυση της πανδημίας του H1N1 το 2009 στη διάρκεια της θητείας του Ομπάμα.

Μεγάλες αγροτοβιομηχανίες, όπως η Smithfield, που αποτελούν βασικό κομμάτι της οικονομίας των ΗΠΑ, εκμεταλλεύθηκαν την συμφωνία NAFTA για να στήσουν καταστήματα στο Μεξικό, οδηγώντας τις μικρές μεξικάνικες επιχειρήσεις κατεργασίας χοιρινού σε κλείσιμο. Μια σειρά γενετικών μελετών έδειξαν ότι οι εργασίες των αγροτοβιομηχανιών στις ΗΠΑ και τον Καναδά μόλυναν αυτές τις νέες βιομηχανικές φάρμες και τα γουρούνια τους με την γρίπη των χοίρων, που εξελίχθηκε στην πανδημία H1N1. Αυτός είναι ο λόγος που η ομάδα μας ονόμασε αυτόν το ιό “γρίπη της NAFTA”. Τα μοριακά δεδομένα υποστήριξαν έναν τέτοιο χαρακτηρισμό.

Συγκρίνετε με τη αντίδραση του Ομπάμα σ’ εκείνο το ξέσπασμα. Διασφάλισε ότι ο ιός θα αποκαλούνταν με τον γενικότερο όρο “H1N1”, αν και η πανδημία στην έντασή της ξεκίνησε ξεκάθαρα από τις φάρμες γουρουνιών στις ΗΠΑ. Ο Ομπάμα ήθελε να εξασφαλίσει ότι ο όρος “γρίπη των χοίρων” δεν θα χρησιμοποιηθεί επειδή ήθελε να προστατέψει τη βιομηχανία χοιρινού από το να υποστεί τις συνέπειες της απόδοσης ευθυνών. Και πέτυχε να έχει και την στήριξη του ΠΟΥ.

Ο Τραμπ είναι απίστευτα φρικτός αλλά σίγουρα δεν είναι ο πρώτος πρόεδρος που έπαιξε πολιτικά παιχνίδια με τις πανδημίες. Είναι ένα δικομματικό σχέδιο.

Ας επιστρέψουμε τώρα στην επίδραση της πανδημίας στις ΗΠΑ. Έχει χτυπήσει δυσανάλογα την εργατική τάξη, ιδιαίτερα τους Μαύρους και Μελαμψούς. Αυτό συμβαίνει την ίδια στιγμή που είχαμε την απίστευτη, οδηγούμενη από τους Μαύρους, πολυφυλετική εξέγερση ενάντια στην αστυνομική βαρβαρότητα, τις δολοφονίες από την αστυνομία και τον ρατσισμό, ευρύτερα. Τι σημαίνει η εξέγερση για τον αγώνα σχετικά με τη δημόσια υγεία;

Η πανδημία και η εξέγερση υπογραμμίζουν το γεγονός ότι **ο καπιταλισμός, από τις αρχές του, είναι ένας ρατσιστικός καπιταλισμός**. Θεμελιώθηκε κυρίως πάνω στην φυλετικοποιημένη¹⁹ σκλαβιά και την αποικιοκρατία, και οι ηγέτες του έχουν χρησιμοποιήσει έκτοτε τον ρατσισμό για να διαιρούν και να βασιλεύουν στους εργάτες. Ειδικότερα, η αμερικάνικη πολιτική είναι αφιερωμένη στο να επαναθεσπίζει καθημερινά αυτές τις αφετηρίες: ρατσιστική σκλαβιά, γενοκτονία και εκμετάλλευση.

Οι συνδέσεις ανάμεσα στον ρατσισμό και την πανδημία θα πρέπει να είναι προφανείς. Ακτιβιστές στον χώρο της δημόσιας υγείας έχουν περιγράψει από καιρό την αστυνομική βαρβαρότητα ως την κρίση της δημόσιας υγείας. Κατανόω την άποψή τους γιατί η βαρβαρότητα είναι άλλη μια μορφή έκθεσης της υγείας σε κίνδυνο. Αλλά νομίζω ότι αυτό το πλαίσιο συσκοτίζει την συστημική στόχευση της ρατσιστικής αστυνομικής βαρβαρότητας και δολοφονιών.

17 Στμ. NIH, Εθνικά Ινστιτούτα Υγείας (National Institutes for Health): Τα Εθνικά Ινστιτούτα Υγείας είναι ο κύριος κυβερνητικός φορέας στις ΗΠΑ υπεύθυνος για για την έρευνα στους τομείς της βιοϊατρικής και της δημόσιας υγείας.

18 Στμ. Για πειράματα που διενεργούνται στην Κίνα με χρηματοδότηση των αμερικανικών ινστιτούτων!

19 Στμ. Αποδίδουμε έτσι τον αγγλικό όρο *racialised*, δηλαδή με φυλετικά κριτήρια.

Πρόσφατες μελέτες δείχνουν ότι οι αστυνομικοί σκοτώνουν πολύ περισσότερους άοπλους Μαύρους απ' ό,τι ένοπλους λευκούς. Αν κοιτάξετε πού συγκεντρώνονται αυτές οι δολοφονίες από την αστυνομία είναι στις πόλεις με τους πιο έντονους διαχωρισμούς και που χαρακτηρίζονται από διαιρέσεις τύπου *apartheid* σε όλους τους τρόπους ζωής και κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων της στέγασης και της απασχόλησης.

Ναι, ο ρατσισμός έχει επιπτώσεις στη δημόσια υγεία και αλληλεπιδρά με την ρατσιστική αστυνομική βία.

Δεξιοί, όπως ο βουλευτής του Κογκρέσου Peter King, προσπάθησαν να χαρακτηρίσουν την δολοφονία από την αστυνομία του Eric Garner ως προερχόμενη μάλλον από το κακό υπόβαθρο της υγείας του και όχι από το σφίξιμο του χεριού του μπάτσου γύρω από τον λαιμό του. Είναι, προφανώς, ένα επιχείρημα που χρησιμοποιείται για να κατηγορήσει το θύμα για τον ίδιο τον θάνατό του. Άρα είναι μια μαλακία.

Την ίδια στιγμή, **αστυνομική βαρβαρότητα και κακή υγεία είναι και οι δύο συνέπειες της φυλετικής καταπίεσης στον καπιταλισμό.** Οι μπάτσοι σκοτώνουν δυσανάλογα Μαύρους και Μελαμψούς γιατί αυτό είναι μέρος της φυλετικής αστυνόμευσης του “διαίρει και βασίλευε” πάνω στην εργατική τάξη. Και ο θεσμικός ρατσισμός και τα υψηλότερα επίπεδα φτώχειας παράγουν συνθήκες κακής υγείας.

Μεταξύ πολλών πηγών κακής υγείας, οι Μαύροι και Μελαμψοί υποφέρουν από υψηλότερα επίπεδα μολυσματικών και χρόνιων ασθενειών. Το ίδιο ισχύει και για τον COVID. Στην Τζόρτζια, για παράδειγμα, στις αρχές του ξεσπάσματος της πανδημίας, το 80% εκείνων που πήγαν στα νοσοκομεία για COVID ήταν Μαύροι. Αυτή η στατιστική είναι πιθανόν ο λόγος που η Τζόρτζια άνοιξε και πάλι την οικονομία.

Μπορείτε να δείτε αυτόν τον ρατσισμό επίσης γραμμένο πολύ ψηλά στο εθνικό επίπεδο στον τρόπο που ο Τραμπ έχει διαχειριστεί την πανδημία. Δεν χρησιμοποίησε τον νόμο Defense Production Act για την κατασκευή εξοπλισμού προσωπικής προστασίας²⁰. Χρησιμοποίησε την εξουσία του για να χαρακτηρίσει τους εργάτες στη συσκευασία κρέατος ως απαραίτητους, αναγκάζοντας αυτούς τους, σε δυσαναλογία, Μαύρους και Μελαμψούς εργάτες να εξακολουθήσουν να δουλεύουν ή να πάνε πίσω στη δουλειά τους στην γραμμή παραγωγής ακόμα και μπροστά στον κίνδυνο της αδικαιολόγητης έκθεσης στον θανατηφόρο ιό.

Όταν μερικοί αρνήθηκαν να επιστρέψουν στα εργοστάσια στην Αϊόβα, ο κυβερνήτης εκεί διακήρυξε ότι αυτοί οι εργάτες δεν θα δικαιούνταν το επίδομα ανεργίας. Σαν αποτέλεσμα, χιλιάδες από αυτούς τους, στην Αϊόβα και σ' ολόκληρη τη χώρα, αναγκάστηκαν να επιστρέψουν στα εργοστάσια, όπου πολλές εκατοντάδες κόλλησαν COVID.

Υπάρχει μια μακρά ιστορία τέτοιων κρατικών εξαναγκασμών πάνω στους Μαύρους και Μελαμψούς εργάτες στην αγροτοβιομηχανία που φτάνει πίσω στην ρατσιστική δουλεία. Όπως έχουν ισχυριστεί οι ιστορικοί Walter Johnson και Monica Gilsolfi, οι ρίζες της αγροτοβιομηχανίας βρίσκονται στην σκλαβιά της προπολεμικής²¹ περιόδου. Πολλές από τις πρακτικές των αγροτικών εργασιών που έκαναν οι σκλάβοι πέρασαν, μέσα από την εποχή [των νόμων] *Jim Crow*²², ακόμα και μέχρι σήμερα.

20 Στμ. Στο πρωτότυπο: *PPE (Personal Protective Equipment)*, προσωπικός εξοπλισμός προστασίας, για παράδειγμα αναπνευστήρες, μάσκες κλπ.

21 Στμ. Στο πρωτότυπο: *antebellum era*. Η περίοδος της ιστορίας των ΗΠΑ από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι την έναρξη του αμερικανικού Εμφυλίου, που χαρακτηρίστηκε από οικονομική ανάπτυξη των Νότιων πολιτειών κυρίως εξαιτίας της δουλείας και την αύξηση της πολιτικής τους επιρροής στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Χαρακτηρίζεται επίσης από την άνοδο του κινήματος υπέρ της κατάργησης της δουλείας και της βαθμιαίας πόλωσης της χώρας μεταξύ των υποστηρικτών της κατάργησης της δουλείας και των υποστηρικτών της διατήρησής της.

22 Στμ. *Νόμοι Jim Crow*: πολιτειακοί και τοπικοί νόμοι που ψηφίστηκαν στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα από τα υπό τον έλεγχο των Δημοκρατικών νομοθετικά σώματα των πολιτειών του Νότου και επέβαλαν τον φυλετικό διαχωρισμό, αφαιρώντας τα πολιτικά και οικονομικά ωφέλη που κέρδισαν οι μαύροι αμέσως μετά τον αμερικανικό Εμφύλιο. Οι νόμοι αυτοί παρέμειναν σε εφαρμογή ακόμα και μέχρι το 1965. Το όνομα *Jim Crow* προέρχεται από το όνομα του χαρακτήρα-καρικατούρας των μαύρων που δημιούργησε ο λευκός ηθοποιός Thomas D. Rice το 1832 σε ένα νούμερο με το όνομα “*Jump Jim Crow*”.

Όπως είπε ο Malcolm X, οι παίκτες μπορεί να αλλάζουν αλλά το παιχνίδι παραμένει το ίδιο. Είμαστε μάρτυρες μια νέας επανάληψης του ρατσιστικού καπιταλισμού πάνω στον οποίο έχει χτιστεί η χώρα. Εκφράζεται με πολλούς τρόπους, από την αστυνομική βαρβαρότητα μέχρι τις κακές συνθήκες υγείας.

Η ζωή και ο θάνατος του George Floyd εγκλείουν όλα αυτά τα συνδεδεμένα νήματα. Οι δυνατότητες στη ζωή του ήταν μπλοκαρισμένες από τον ρατσισμό, ο ρατσιστής αστυνομικός τον δολοφόνησε και η αυτοψία που έγινε αποκάλυψε ότι είχε COVID-19. Καθώς ο COVID είναι μια ασθένεια του κυκλοφορικού που επιτίθεται στο αγγειακό σύστημα, πολλοί από τους εργαζόμενους στη βιομηχανία συσκευασίας κρέατος, που εξαναγκάστηκαν να επιστρέψουν στη δουλειά από τις ρατσιστικές εργασιακές πολιτικές και σκοτώθηκαν από τον COVID, είχαν υποστεί το είδος αυτό θρόμβωσης που έδωσε τέλος στη ζωή του Floyd.

Με δοσμένη την όλη ανάλυσή σας για τις ρίζες την πανδημίας, είναι φανερό ότι χρειαζόμαστε μια τεράστια δομική αλλαγή ολόκληρου του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος. Τι είδους αλλαγές πρέπει να απαιτούν οι ακτιβιστές αμέσως τώρα; Τι είδους συστημική αλλαγή χρειαζόμαστε για να σταματήσουμε τις πανδημίες;

Υπάρχουν δυο κύριες πηγές πανδημιών. Η μια είναι η λεηλασία των δασών, που ανοίγει την ανθρώπινη κοινωνία σε ιούς, και περιλαμβάνει τις νυχτερίδες που υποθάλλουν τον ιό Έμπολα και τους κορωνοϊούς. Πολύπλοκα, πυκνά και απομονωμένα δάση συνήθως έχουν σαν αποτέλεσμα τον περιορισμό των παθογόνων εντός των πληθυσμών των ξενιστών τους και ίσως σε μερικά ακόμα άλλα είδη.

Από τη στιγμή που η αγροτοβιομηχανία εισβάλλει στο δάσος συμβαίνουν δυο πράγματα. Η πολυπλοκότητα του δάσους, που παγίδευε τα παθογόνα, απλοποιείται. Αυτό απελευθερώνει τα παθογόνα επιτρέποντάς τους να μεταπηδήσουν ευκολότερα σε άλλα είδη και να φτάσουν πιο μακριά γεωγραφικά.

Επίσης, τα είδη, που είναι οι τυπικοί ξενιστές, εγκαταλείπουν τον προηγούμενο βιότοπό τους. Δεν εξαφανίζονται έτσι απλά. Αρκετά από τα είδη αυτά έχουν πλαστικότητα στη συμπεριφορά τους. Όταν οι νυχτερίδες εκδιώκονται από το δάσος, βρίσκουν καινούρια σπείρια πιο κοντά στους ανθρώπινους πληθυσμούς, ανοίγοντας νέες διαδρομές για την διάδοση των ιών.

Όταν οι υγροβιότοποι των χηνών καταστράφηκαν κατά μήκος του Κόλπου του Μεξικού, άρχισαν να τρέφονται με σιτηρά από βιομηχανικές φάρμες, φτάνοντας βόρεια μέχρι τη Μιννεσότα. Όλη αυτή η τροφή οδηγεί σε μια “έκρηξη” του πληθυσμού τους. Αυτές οι νέες οικολογίες αυξάνουν επίσης τη διεπαφή μεταξύ αυτών των ξενιστών ασθενειών με τους ανθρώπους, δημιουργώντας νέα “διαδρομές” μετάδοσης ιών.

Προφανώς, πρέπει να σταματήσουμε να εισβάλλουμε το δάσος. Πρέπει να σταματήσουμε την εκδίωξη των αυτοχθόνων και των μικροϊδιοκτητών. Αυτοί εξασκούν, από κοινού, το είδος εκείνο οικολογικής γεωργίας που βοηθά στη διατήρηση των δασών, με πρακτικές τις οποίες παραβιάζουν μόνο όταν υπόκεινται στις πιέσεις των καπιταλιστών. Όταν η αγροτοβιομηχανία μπαίνει στο δάσος, εξαναγκάζει τους ντόπιους να περάσουν σε γειτονικές περιοχές μόνο και μόνο για να επιβιώσουν.

Η άλλη κύρια πηγή πανδημιών είναι τα εκτρεφόμενα ζώα και η βιομηχανία πουλερικών. Η τελευταία χτίζει βιομηχανικές φάρμες με σχεδόν γενετικά ταυτόσημα ζώα για να ταΐσει τους αστικούς πληθυσμούς. Αυτός είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος επιλογής των χειρότερων παθογόνων που μπορεί να φανταστεί κανείς.

Για σκεφτείτε το. Όταν τοποθετείς 15.000 σχεδόν ταυτόσημες γενετικά γαλοπούλες σε έναν αυχώνα, αφαιρείς όλα τα ανοσοποιητικά “φρένα” που είναι αναγκαία για την συγκράτηση της διάδοσης των παθογόνων. Αυτό οδηγεί στην επιλογή των παθογόνων εκείνων που μπορούν να διαπεράσουν αυτά τα απροστάτευτα ζώα όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Στην επιλογή των πιο θανατηφόρα στελεχών των ιών.

Η άλλη πρακτική στις βιομηχανικές φάρμες που παροξύνει το πρόβλημα είναι το να μην επιτρέπεται στα ζώα να αναπαράγονται επί τόπου. Η βιομηχανία ζευγαρώνει ζώα με σκοπό μορφομετρικά χαρακτηριστικά όπως η ταχύτερη ανάπτυξη στα γουρούνια και μεγαλύτερα στήθη για τα κοτόπουλα και τις γαλοπούλες. Όλο αυτό γίνεται από εταιρείες αναπαραγωγής στο επίπεδο των “grandparent” και μακριά από την φάρμα.

Αυτό το ζευγάρι ομογενοποιεί τους πληθυσμούς και τους καθιστά λιγότερο ανθεκτικούς στους ιούς. Αλλά εμποδίζει επίσης τους πληθυσμούς των εκτρεφόμενων ζώων να αντιδράσουν σε μια ασθένεια που κυκλοφορεί σε πραγματικό χρόνο. Ας πούμε ότι σε έναν αχυρώνα ξεσπά μια ασθένεια και σκοτώνει τα περισσότερα από τα ζώα αλλά μερικά επιβιώνουν. Λογικά θα έπαιρνε κανείς αυτά τα ζώα και θα τα αναπαρήγαγε ώστε να επιτρέψει στο κοπάδι ή στο σμήνος μια αναβαθμισμένη άμυνα απέναντι στο παθογόνο που κυκλοφορεί. Αν, όμως, δεν επιτρέπεται η επί τόπου αναπαραγωγή των ζώων, δεν μπορείς να το κάνεις αυτό. Έχεις αφαιρέσει την φυσική επιλογή ως διαδικασία της κτηνοτροφίας ή της πτηνοτροφίας.

Αντί γι' αυτό, η αγροτοβιομηχανία στηρίζεται περισσότερο σε παρεμβάσεις όπως τα εμβόλια και τα αντιβιοτικά που συχνά δεν έχουν αποτέλεσμα στη διάρκεια του ξεσπάσματος μιας ασθένειας. Αυτά τα επικερδή προϊόντα εξηγούν την επικάλυψη και την πλήρη συγχώνευση μεταξύ αγροτοβιομηχανίας, φαρμακευτικών κολοσσών και χημικών εταιρειών.

Δουλειά αυτών των εταιρειών είναι να ανταγωνίζονται τη φύση. Γιατί; Επειδή είναι επικερδές. Με το να ξεφορτωθούν τα εύφορα εδάφη μπορούν να πουλήσουν λιπάσματα. Με το να απαλλαγούν από την ικανότητα των κοπαδιών να προστατεύουν τους εαυτούς τους, αναπτύσσοντας ανοσία σε πραγματικό χρόνο, μπορούν να πουλάνε εμβόλια και αντιβιοτικά.

Υπάρχει σ' αυτό μια γεωγραφία. Αυτό το αγροτο-φαρμακο-χημικό βιομηχανικό σύμπλεγμα δεν είναι μια βιομηχανία στην ύπαιθρο. Είναι μια βιομηχανία *προαστιακή*. Σχεδόν όλα τα κεντρικά γραφεία τους βρίσκονται σε προάστια ενώ οι κομητείες στην ύπαιθρο αντιμετωπίζονται ως ζώνες που πρέπει να θυσιαστούν. Αυτό είναι που συμβαίνει τόσο στον παγκόσμιο Βορρά όσο και τον παγκόσμιο Νότο.

Ο ολοκληρωτικός πόλεμος στα κοπάδια στην ύπαιθρο, και στον έλεγχο από την κοινότητα, βοηθά να εξηγήσουμε τόσο τις ασθένειες που παράγει η απόγνωση, όπως ο αλκοολισμός και η επιδημία των οπιοειδών, όσο και την εκλογή Τραμπ το 2016. Σε αυτές τις επαρχιακές κοινότητες, οι αγρότες, που ζούσαν υπό τον νεοφιλελευθερισμό της περιόδου Ομπάμα, εξαναγκάζονταν να ξεπουλήσουν τις φάρμες τους επειδή δεν τα έβγαζαν πέρα και άσχιζαν να βρουν μια οποιαδήποτε δουλειά τριγύρω.

Όσοι από αυτούς τους αγρότες μπορούσαν να επιβιώσουν, και να εξαγοράσουν τους γείτονές τους, δεν είχαν χρήματα επειδή σχεδόν όλα τα έσοδά τους δίνονταν για την αγορά των προϊόντων που τους πουλάνε οι αγροτοβιομηχανίες, από αντιβιοτικά μέχρι χημικά λιπάσματα. Έτσι, τα έσοδα των αγροτών δεν κυκλοφορούν τοπικά ώστε να αναπαράγουν μια τοπική οικονομία αλλά την ρουφάνε τα θησαυροφυλάκια των μεγαλοεπιχειρήσεων. Ως αποτέλεσμα, οι κομητείες στην ύπαιθρο αφήνονται συντετριμμένες και φτωχοποιημένες.

Συνεπώς, η προστασία μας από την εξέλιξη και τη διάδοση θανατηφόρων παθογόνων σχετίζεται τελικά με το δικαίωμα των αγροτών να εξασκούν την αυτονομία τους. Από την είσοδο της φάρμας μέχρι τα χωράφια.

Η αριστερά πρέπει να μάθει τις συγκεκριμένες λεπτομέρειες αυτής της δυναμικής στις αγροτικές περιοχές και να βοηθήσει στην υποστήριξη της αντίστασης. Αλλά δεν πρέπει να εμφανιζόμαστε σαν αλεξιπτωτιστές λέγοντας στον κόσμο τι να κάνει. Χρειάζεται να δουλέψουμε μαζί τους στον αγώνα τους να υπερασπιστούν τις φάρμες τους, να αποκρούσουν τις αγροτοβιομηχανίες και να αναπτύξουν ξανά οικολογικά ορθές αγροτικές μεθόδους, όπως η αντικατάσταση των μονοκαλλιεργειών με το φύτεμα ποικιλίας καλλιεργειών και την αναπαραγωγή φυσικά διαφοροποιημένων και ανθεκτικών κοπαδιών.

Πρέπει να αντισταθούμε στους οικο-εκσυγχρονιστές στην αριστερά, που παρωδούν το επιχείρημά μας ως εχθρικό προς την εργατική τάξη. Πρέπει να επιχειρηματολογήσουμε ότι οι εργάτες στις πόλεις πρέπει να αναπτύξουν συμμαχίες με τους αυτόχθονες και τους μικροκαλλιεργητές.

Οι συνεργάτες μου κι εγώ εξηγούμε με λεπτομέρεια το πώς στο *Dead Epidemiologists*. Ισχυριζόμαστε ότι το κίνημά μας πρέπει να στοχεύει στο να συμβάλει στο ξεπέραςμα του μεταβολικού χάσματος που αυτή τη στιγμή διαιρεί την ύπαιθρο και την πόλη, τόσο μέσα στην κάθε χώρα όσο και παγκόσμια. Εργάτες στις πόλεις, μικροϊδιοκτήτες και αυτόχθονες έχουν ξεκάθαρα κοινά συμφέροντα στην αμφισβήτηση της καπιταλιστικής αγροτοβιομηχανίας.

Χρειάζεται να ενώσουμε αυτές τις δυνάμεις και να μην επιτρέψουμε οι αγώνες μας να πέσουν στην παγίδα του "διαίρει και βασίλευε" με το να διαχωριζόμαστε. Ένα υπεβολικά μεγάλο κομμάτι της αστικοποιημένης, με υψηλή μόρφωση αλλά χωρίς εμπειρία, αριστεράς περιορίζει τον αγώνα

μόνο στους εργάτες των πόλεων, όταν θα έπρεπε να βοηθούμε στη γεφύρωση της διαίρεσης ανάμεσα στους εργαζόμενους πληθυσμούς της υπαίθρου και της πόλης.

Χρειάζεται να κάνουμε αυτό που έκανε ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ. Κατάφερε να κάνει τις ΗΠΑ, και ολόκληρο τον κόσμο, να προσέξει, να καταλάβει και να αφομοιώσει ως δική του υπόθεση αυτό που γινόταν στην επαρχιακή Αλαμπάμα, την Τζόρτζια και τον Μισισιπή.

Χρειάζεται να οικοδομήσουμε ένα κίνημα που να κάνει τους ανθρώπους στους δρόμους της Φιλαδέλφειας να νοιάζονται για το τι γίνεται στην επαρχιακή Νεμπράσκα, και αντίστροφα. Αυτό είναι μέρος της υπέρβασης του πολιτικού χάσματος που αντανάκλα, επίσης, και ένα οικολογικό χάσμα.

Ιστορικά, όπως μας έδειξε ο Κινγκ, μπορούμε να το κάνουμε αυτό μέσα στις ΗΠΑ. Το κάναμε, επίσης, και διεθνώς, τη δεκαετία του 1960, όταν ένα μεγάλο τμήμα του αμερικανικού λαού έφτασε να ταυτίζεται με την πάλη του λαού του Βιετνάμ για απελευθέρωση. Χρειάζεται να συγκλίνουμε σ' αυτό το είδος αλληλεγγύης, στο εσωτερικό αλλά και παγκόσμια.

Χρειάζεται να κινηθούμε περισσότερο προς την οικοδόμηση συμμαχιών με ανθρώπους με τους οποίους δεν συμφωνούμε απαραίτητα σε όλα αλλά με τους οποίους συμφωνούμε στους ενδιάμεσους αγώνες που αφορούν από τα μολυσμένα υδάτινα κανάλια μέχρι τις πηγές των θανατηφόρων επιδημιών, τη στέγαση, την χρεοκοπία των αγροκτημάτων, την αστυνομική βαρβαρότητα, τους αγώνες στους εργασιακούς χώρους, τον ρατσισμό και τον πόλεμο.

Από τον αμερικάνικο Νότο μέχρι τον παγκόσμιο Νότο, πρέπει να ενωθούμε σε συγκεκριμένους αγώνες και να βγάλουμε τους εαυτούς μας από αυτό που μοιάζει σαν μια σειρά διαδοχικών καταστροφών.

Στη διαδικασία του να το κάνουμε αυτό, νομίζω ότι μπορούμε να ξανασυλλάβουμε το δικαίωμά μας να ξαναφανταστούμε τον κόσμο μας. Οι άνθρωποι θα φτάσουν να συνειδητοποιήσουν ότι πρέπει να αντικαταστήσουμε τον τωρινό τρόπο πολιτισμού. Ο οποίος βασίζεται κυρίως στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής και είναι η πηγή όλων σχεδόν των πιο επικίνδυνων προβλημάτων μας. Μαζί είμαστε ο ίδιος ο δρόμος μας προς έναν καλλίτερο κόσμο.